

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem., ve věci

žalobce: N. B.
st. přísl. X
pobytem X

zastoupen Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti

žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,
odbor cizinecké policie
sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 4. 2020, čj. KRPB-67155-40/ČJ-2020-060022-Z

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Organizaci pro pomoc uprchlíkům, z.s., se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v soudním řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 4. 2020, čj. KRPB-67155-40/ČJ-2020-060022-Z (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce podle ustanovení § 129 odst. 1, 3 a 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) ve spojení s ustanovením § 125 odst. 1 téhož zákona o 40 dnů, tj. do 10. 6. 2020.
2. Žalobci bylo prodlouženo zajištění napadeným rozhodnutím za účelem předání do příslušného členského státu EU k posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země či osobou bez státní příslušnosti (dále jen „nařízení Dublin III“).

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve odkázala na své rozhodnutí ze dne 2. 4. 2020, čj. KRPB-67155-15/ČJ-2020-060022-Z (dále jen „rozhodnutí o zajištění“), jímž byl žalobce zajištěn za účelem předání do příslušného členského státu EU s tím, že doba zajištění byla stanovena ode dne 1. 4. 2020 na 31 dnů.
4. Žalovaná v zásadě vycházela ze skutkového stavu věci zjištěného v prvotním řízení o zajištění. Žalobce byl zajištěn dne 1. 4. 2020 při kontrole Policie ČR v poli u obce Pustiměř. Nepředložil žádný doklad, který by ho opravňoval pobývat v ČR. Ze systému EURODAC bylo zjištěno, že jeho otisky prstů se shodují se záznamy ID RO1TM001T12003060944 (Rumunsko).
5. V rámci podání vysvětlení dne 2. 4. 2020 žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Alžírsko a vycestoval ze své vlastní asi před 5 měsíci do Albánie. Poté šli pěšky z Albánie do Kosova a dále do Srbska. V Srbsku byli asi měsíc. Následně přešli státní hranici ze Srbska do Rumunska. Při pobytu v Rumunsku je kontrolovala policie, ale neměli žádné doklady, tak je převezli na policii, sejmuli otisky a dali jim podepsat nějaký dokument. Z Rumunska vycestoval kamionem a vystoupil v České republice. Chce ale cestovat do Rakouska a požádat tam o azyl. V Rumunsku požádal o azyl, ale nesetřval tam do pravomocného skončení řízení. Cítí se zdravý a bez příznaků nemoci COVID 19, ale je bez prostředků. V žádném případě se nechce vrátit do Rumunska.
6. Žalovaná konstatovala, že žalobce neoprávněně vstoupil a pobýval na území ČR. Jelikož je veden jako žadatel o mezinárodní ochranu v některém členském státu EU (Rumunsko) jsou zde důvody pro zahájení tzv. dublinského řízení.

7. Žalovaná dále shrnula obsah relevantní právní úpravy obsažené zejm. v ustanovení § 125 a § 129 ZPC, jakož i čl. 18 a 28 nařízení Dublin III a uvedla, že v případě žalobce existuje nebezpečí útěku, neboť tento naplnil hned několik objektivních kritérií svědčících o vážném nebezpečí útěku podle § 129 odst. 4 ZPC (nelegální vstup a pobyt na území ČR, neochota vrátit se do Rumunska, cílem cesty je Rakousko coby členský stát EU). Žalobce dal tedy najevo, že nebude vyčkávat v ČR do doby, až bude předán do příslušného členského státu, a že také nehodlá respektovat právní předpisy upravující vstup a pobyt cizinců na území ČR.
8. Žalovaná dále zkoumala, zda nadále trvají důvody pro zajištění žalobce podle ustanovení § 126 písm. a) ZPC a zjistila, že po zahájení dublinského řízení byly dne 20. 4. 2020 Ministerstvem vnitra, OAMP odeslány žádosti o převzetí žalobce zpět do Rumunska. Lhůta pro odpověď byla stanovena v souladu s čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III do 4. 5. 2020. Z evidencí Policie ČR vyplývá, že do dne vydání napadeného rozhodnutí nebyly odpovědi obdrženy ani z jednoho osloveného členského státu.
9. Dále se žalovaná zabývala otázkou, zda postačuje uložení mírnějších opatření ve smyslu ustanovení § 123b ZPC, anebo nikoliv. Dospěla k závěru, že žalobce nemá ani adresu místa pobytu, ani adekvátní finanční prostředky, takže vzhledem k hrozícímu zmaření účelu dublinského řízení žalovaná uzavřela, že nejsou podmínky pro uložení zvláštního opatření.
10. Žalovaná také zkoumala, zda je předání žalobce v dublinském řízení potenciálně možné a zdali nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života cizince. K tomu dovodila, že tomu tak není, neboť žalobce netvrdil žádné rodinné či obdobné vazby na území ČR a ani takové okolnosti nebyly zjištěny.
11. K otázce systematických (systémových) nedostatků v azylovém systému přijímajících členských států žalovaná uvedla, že ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ani Soudní dvůr EU či české soudy aktuálně nepožadují, aby se členské státy zdržely transferů žadatelů do Rumunska. Žalovaná zjišťovala též veřejně dostupné informace v databázi AIDA či Human Rights Watch. Dále žalovaná vycházela z informací EASO a nevládní organizace Generatie Tanara Romania, která spolupracuje s UNHCR. Kromě toho žalovaná poukázala na statistiky dublinského řízení dle databáze EUROSTAT za rok 2015 a na výsledky tzv. relokací uprchlíků z Itálie a Řecka. Stran aktuálního stavu rumunského azylového systému žalovaná poukázala na podkladovou Informaci OAMP ze dne 2. 9. 2019.
12. Z uvedených důvodů vyhodnotila žalovaná možnost předání žalobce do příslušného členského státu jako reálnou a uskutečnitelnou v době trvání zajištění. Délka doby prodloužení zajištění s ohledem na skutečnost, že může být Rumunskem odpovězeno na žádost o zpětvzetí cizince v dohledné době, tedy i v den po vydání tohoto rozhodnutí, byla stanovena lhůta 6 týdnů k realizaci předání ode dne vydání tohoto rozhodnutí, aby nemohla být překročena šestitýdenní lhůta pro realizaci předání dle Nařízení Dublin III. Lhůta trvání zajištění byla stanovena plně v souladu s čl. 28 odst. 3 třetí Nařízení Dublin III. tak, aby doba zajištění v celkovém součtu nepřekročila šest týdnů od vyhovění žádosti o převzetí zpět do Rumunska, tedy od 29. 4. 2020 do 10. 6.

2020. Jelikož byl žalobce zajištěn do 1. 5. 2020, stanovila žalovaná dobu prodloužení zajištění o 40 dnů, tj. do 10. 6. 2020.

III. Žaloba

13. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl následující žalobní body.
14. V **prvním žalobním bodě** žalobce zpochybnil samotnou potenciální možnost předání do příslušných členských států EU. V souvislosti s tím také žalobce zpochybnil stanovení délky prodloužení doby zajištění na 40 dnů, které považuje za nepřezkoumatelné. Důvodem je jednak skutečnost, že v napadené rozhodnutí bylo vydáno v době nouzového stavu vyhlášeného z důvodu pandemie viru způsobujícího onemocnění COVID 19. Žalovaná zdůvodnila potřebu prodloužení zajištění žalobce pouze odkazem na své zkušenosti a na základě oznámení Ministerstva vnitra (OAMP) v průběhu řízení.
15. Bylo úkolem žalované zkoumat, zda za současné situace Rumunsko přijímá dublinské transfery. Podle názoru žalobce je předání do Rumunska za současné situace fakticky vyloučené, neboť transfery se standardně odehrávají leteckou cestou. Žalobce poukázal na praxi SRN, která pozastavila dočasně transfery do Itálie. Zatím není jasné, kdy budou transfery obnoveny a uskutečnění předání žalobce bude reálné. Z toho důvodu může žalovaná pouze odhadnout dobu pokračujícího zajištění žalobce.
16. Žalobce dále podpůrně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2016, č.j. 3 Azs 282/2015-61 (přístupný na www.nssoud.cz) týkající se zajištění za účelem správního vyhoštění. Žalobce dovedl, že v posuzované věci je tedy zcela vyloučeno, aby mohl být naplněn účel zajištění a uskutečněno jeho předání podle nařízení Dublin III. Žalobce též poukázal na Doporučení Evropské komise k implementaci práva EU v oblasti azylu, návratů a přesídlování ze dne 16. 4. 2020 pod zn. C (2020) 2516 a doporučení UNHCR (Praktická doporučení a osvědčená praxe pro řešení otázek ochrany v kontextu pandemie nemoci COVID-19). Žalobce by tak měl být neprodleně propuštěn ze X.
17. Ve **druhém žalobním bodě** žalobce namítl, že žalovaná nezohlednila systémové nedostatky v Rumunsku z hlediska závazných standardů SEAS. Žalobce namítá, že žalovaný správní orgán nepostupoval dle čl. 3. odst. 2, druhého pododstavce Dublinského nařízení, když neposoudil faktickou situaci v Rumunsku, a porušil tak ustanovení § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci v takovém rozsahu, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.
18. Konkrétně žalobce tvrdí, že žalovaná uvádí seznam neaktuálních zpráv (z roku 2015, 2016 a 2017) ze zahraničních zdrojů, kterými se při vydání napadeného rozhodnutí zabýval. U většiny z uvedených zpráv však pouze uvádí jméno uvedeného zdroje, rok a webový odkaz. Uvádí, že uvedené zdroje „prostudoval“, neuvádí však jejich obsah, ale pouze všechny dohromady shrnuje tak, že: „V žádném z těchto veřejně dostupných zdrojů není informace o tom, že by byly zjištěny systematické nedostatky rumunského azylového řízení.“

19. V první řadě žalobce upozorňuje na to, že dva ze tří uvedených statistických zdrojů se vztahují k roku 2015, mají tak pouze omezenou relevanci pro rok 2020. Za druhé však žalobce v obecné rovině nerozumí, proč by uvedené *kvantitativní* statistické údaje měly mít relevantní výpovědní hodnotu ve vztahu ke *kvalitě* rumunského azylového systému. Pokud by totiž bylo možné následovat logiku, že kvalita azylového systému je přímo úměrná počtu žádostí o mezinárodní ochranu, museli bychom nutně dojít k závěru, že nejvyšší kvalita azylového systému je v současnosti v Itálii a Řecku.
20. Podle názoru žalobce Rumunsko představuje „*obra na hliněných nohách*“. Primárním problémem, s nímž souvisí i další nedostatky, je připravenost rumunské vlády. Statisticky Rumunsko vykazuje dobrá čísla. Ta jsou ale podmíněna počtem žadatelů o azyl, které do roku 2017 nepřesáhlo číslo 2 500/za rok. Ve zmíněném roce však v Rumunsku o azyl žádalo téměř 5000 lidí, což začalo způsobovat výrazné problémy a poukázalo to na mnohdy nedostatečná opatření vlády. Kapacitně bylo Rumunsko zahlceno. V celé zemi je pouze 6 přijímacích středisek, přičemž celková ubytovací kapacita se pohybuje kolem 900 míst. Žalobce poukázal na možné budoucí problémy Rumunska v případě, že se migrační toky zvýší. Již nyní Rumunsko má dva významné problémy – ubytovací podmínky a tlumočení do cizích jazyků. K ubytovacím podmínkám žalobce odkázal na problémy zřejmé ze zprávy AIDA ze dne 2. 7. 2018 (špatná hygiena, špatný stav ubytovacích zařízení).
21. Ve **třetím žalobním bodě** žalobce uvedl, že žalovaná neposoudila mírnější alternativy zajištění. Žalobce se domnívá, že rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro neuvedení důvodů vyloučení aplikace zvláštních opatření podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců a nedostatečné specifikace důvodu zajištění i přes trvající nouzový stav v ČR. Otázka možné aplikace zvláštních opatření za účelem vycestování musí být zkoumána nejen v prvním rozhodnutí o zajištění cizince, ale po celou dobu jeho pobytu, a tedy i při rozhodování o prodloužení doby jeho zajištění. Proto bylo povinností žalované se náležitě vypořádat v napadeném rozhodnutí i s otázkou možného uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců a svůj závěr zdůvodnit. To však žalovaná neučinila, a jeho rozhodnutí je tak v tomto bodě nepřezkoumatelné.
22. Konkrétně žalobce uvedl, že po celou dobu jeho zajištění je dostupná alternativa jeho přemístění do přijímacího střediska nebo do pobytového střediska v Kostelci nad Orlicí (nebo kteréhokoliv jiného střediska), kde by vyčkal do skončení řízení dle Dublinského nařízení. Z praxe je známo, že v případě ukončení zajištění na základě rozhodnutí soudu, dochází k transferu cizinců ze ZZC do přijímacího střediska a následně k jejich pobytu v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, kde vyčkávají na konečné rozhodnutí o přemístění podle nařízení Dublin III.
23. Zásah do osobní svobody žalobce je oproti tomu závažný, neboť se nachází v zařízení, které nesmí volně opouštět, nehovoří jazykem personálu zařízení (žalobce hovoří pouze arabštinou) a obdobná komunikační bariéra je i mezi ním a ostatními zajištěnými cizinci. Pokračující zbavení osobní svobody musí být vždy výjimečným opatřením, musí trvat co nejkratší dobu, jenom pokud nelze uplatnit jiné mírnější donucovací prostředky, musí být úzce spjato s účelem zajištění. Žalobce má za to, že zajištění v X nemůže být jediným dostupným opatřením, ultima ratio pro cizince v jeho situaci a že správní orgán je povinen postupovat za každých okolností přiměřeně a s ohledem na

ochranu základních práv a svobod. Z výše uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí je nezákonné.

24. Ze všech shora uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení a vrácení napadeného rozhodnutí žalované k dalšímu řízení bez nařízení ústního jednání.

IV. Vyjádření žalované

25. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaná uvedla následující. V první řadě shrnula argumentaci žalobce a odkázala na platnou a účinnou právní úpravu zajištění za účelem předání cizince příslušnému členskému státu EU v tzv. dublinském řízení.
26. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaná uvedla, že si byla a je vědoma svých povinností a situace panující v souvislosti s výskytem onemocnění SARS Covid-2 ve světě, pročez si vyžádala před samotným řízením o zajištění žalobce stanovisko OAMP k aktuální situaci ohledně možnosti realizace dublinských transferů. Podle odpovědi Ministerstva vnitra (OAMP) mělo být se žalobcem zahájeno řízení o jeho přijetí zpět. Na základě této informace neměla žalovaná důvod pochybovat o možnosti realizace žalobcova předání do odpovědného členského státu EU a zahájila řízení o jeho zajištění.
27. Ohledně namítaného zastavení dublinských transferů směrem do Itálie ze strany Německa a Švýcarska nepovažovala žalovaná namítanou informaci za jednoznačný důkaz toho, že je obecně vyloučeno uskutečnění jakéhokoliv dublinského transferu. Postup těchto zemí nezavazuje ostatní členské státy EU k tomu, aby postupovaly stejným způsobem i v případě jiných zemí než je Itálie. V době, kdy bylo rozhodováno o zajištění žalobce, nebyl navíc příslušnými orgány dán pokyn či doporučení o úplném a plošném pozastavení dublinských transferů.
28. Žalovaná zdůraznila, že nemůže své rozhodnutí zakládat na spekulacích, v konkrétním případě na tom, zda bude či nebude nouzový stav prodloužen, ale musí vycházet ze skutečností prokazatelných a jí známých v době rozhodování. Ohledně žalobcem uváděných podkladů UNHCR datovaných až po vydání rozhodnutí o zajištění žalobce poukázala také na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č.j.7 As 79/2010 – 150, přístupné na www.nssoud.cz). K nedostatečnému posouzení reálnosti předpokladu pro navrácení či přemístění do příslušného státu EU se také několikrát vyjádřil Nejvyšší správní soud (kupř. rozsudek 1 Azs 4/2018).
29. K otázce systémových nedostatků v rumunském azylovém systému žalovaná uvedla, že žalobce během správního řízení žádné výhrady či obavy směrem k rumunskému systému nesdělil a rovněž ani z obecně známých skutečností nelze dovodit, že by Rumunsko nebylo schopno zajistit adekvátní podmínky žadatelů o azyl. Poukázala dále na tiskovou zprávu UNHCR ze dne 9. 12. 2019 o tom, že během tohoto roku se bude pořádat v Rumunsku vzdělávací program pro žadatele o azyl s názvem „Poznej svá práva“.

30. K otázce aplikace tzv. mírnějších opatření (§ 123b ZPC) žalovaná uvedla, že pro zajištění žalobce zcela jednoznačně existují zákonné důvody, neboť v jeho případě zcela jednoznačně existuje vážné nebezpečí útěku (žalobce přicestoval do ČR bez platného víza či jiného oprávnění, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR). Chce pokračovat nelegálně v cestě do Rakouska. Dále disponuje pouze omezenou hotovostí a nemá možnost si po dobu vedení dublinského řízení zajistit vlastní ubytování. Podmínky pro uložení zvláštního opatření ve smyslu § 123b tedy v případě žalobce absentují.
31. Stran hypotetické alternativy spočívající v umístění žalobce do Přijímacího či Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí žalovaná poukázala na odlišnosti tohoto zařízení od Zařízení pro zajištění cizinců, přičemž žalobcem označený postup jí z praxe není znám. Takový postup by podle jejího názoru připadal v úvahu pouze tehdy, pokud by ČR převzala příslušnost ve smyslu čl. 17 nařízení Dublin III.
32. Ze všech uvedených důvodů žalovaná navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci soudem

33. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
34. Napadené rozhodnutí tedy krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalované.
35. Ze **správního spisu** žalované krajský soud zjistil následující skutkový stav věci. Podle úředního záznamu ze dne 1. 4. 2020 proběhlo policejní pátrání po uprchlých migrantech z kamionu parkujícího na čerpací stanici MOL při D46 u obce Pustiměř, okres Vyškov. Následně v poli byli zadrženi čtyři muži, z nichž jedním byla osoba žalobce. Z databáze EURODAC vyplývají k osobě žalobce ztotožněné dle otisků prstů záznamy ID RO1TM001T2003060944 (Rumunsko). Se žalobcem bylo provedeno podání vysvětlení dne 2. 4. 2020, o němž vypovídá protokol zpracovaný téhož dne, jehož obsah je shrnut v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zejm. z něho vyplývá, že žalobce požádal o azyl v Rumunsku a zřejmě nevyčkal do skončení řízení. Rumunsko opustil proto, že se chtěl dostat do Rakouska. Na území ČR ani jinde v Evropské unii nemá rodinné vazby, pouta nebo jiné závazky. Žádné finanční prostředky nemá. Žalobce není ochoten se vrátit ani do Rumunska. Cítí se zdrav.
36. Žalovaná si vyžádala přípisem ze dne 2. 4. 2020 vyjádření Ministerstva vnitra k otázce, zda bude se žalobcem zahájeno řízení o přemístění, přičemž podle přípisu Ministerstva vnitra, odd. dublinského střediska je potvrzeno, že v případě žalobce bude odeslána žádost do příslušného členského státu o přijetí zpět. Ve správním spisu je založena Informace OAMP „Rumunsko“ ze dne 2. 9. 2019 týkající se azylového systému Rumunska (řízení o mezinárodní ochraně, pobyťová střediska, dublinský systém a

počty žádostí o mezinárodní ochranu). Ve správním spisu je založeno oznámení Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 20. 4. 2020, že byl v případě žalobce zahájen postup v dublinském řízení o přijetí žalobce zpět do Rumunska. Již po vydání napadeného rozhodnutí bylo žalované doručeno dne 4. 5. 2020 oznámení Ministerstva vnitra (OAMP), že Rumunsko akceptovalo přijetí žalobce zpět.

37. Podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že „členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li **vážné nebezpečí útěku** na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění **přiměřené** a nelze účinně použít jiná **mírnější donucovací opatření**. Podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III platí, že „[z]ajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. **Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu.** Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. **Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3.** V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“
38. Podle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“
39. Podle ustanovení § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje **vážné nebezpečí útěku**. Za **vážné nebezpečí útěku** se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za **vážné nebezpečí útěku** se dále považuje, pokud cizinec, který bude

předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ přímo nesusledícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“

40. Krajský soud shledal, že žaloba **není důvodná**.
41. K jednotlivým žalobním bodům krajský soud uvádí následující argumentaci.
42. K **prvnímu žalobnímu bodu** krajský soud uvádí následující. Žalobce tvrdí, že jeho předání do příslušných členských států EU je krajně nepravděpodobné či dokonce nemožné, a to vzhledem ke stávající situaci způsobené pandemií koronaviru SARS-CoV2 způsobujícího nemoc COVID 19. Krajský soud v první řadě podotýká, že je mu známo z úřední činnosti, že řada členských států EU přistoupila v důsledku tohoto stavu k zastavení tzv. dublinských transferů (kupř. SRN). Nicméně na úrovni EU nebylo vydáno žádné rozhodnutí, které by znemožňovalo obecně dublinská přemístění provádět.
43. Soudu je rovněž známo, že Evropská komise vydala pod zn. C (2020) 2516 doporučující materiál s názvem COVID19 – COMMUNICATION FROM THE COMMISSION – „COVID-19: Guidance on the implementation of relevant EU provisions in the area of asylum and return procedures and on resettlement“, v němž v zásadě doporučuje, aby členské státy pokračovaly v provádění dublinského nařízení. Zároveň je povinností členských států zvážit, zda situace v přijímacím členském státě je takového rázu, aby umožňovala předání cizince či více cizinců bez zásadnějšího významného zatížení zdravotního systému daného státu. Soudu není známo, že by Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o zastavení provádění dublinských transferů po dobu trvání nouzového stavu či souvisejících opatření na ochranu veřejného zdraví.
44. Na rozdíl od žalobce krajský soud z tohoto doporučení nedovozuje, že obecně vzato není z důvodu potenciální neuskutečnitelnosti přemístění žalobce možno užít institutu zajištění za účelem předání do příslušného členského státu v dublinském řízení. Je jistě možno usuzovat, že v konkrétních případech takové okolnosti nastanou a za této situace je třeba v duchu restriktivního výkladu zajištění cizince propustit na svobodu, in eventum ošetřit jeho setrvání do doby přemístění jiným způsobem. Nicméně krajský soud takové okolnosti v předmětné věci nespatřuje. Žalobce je mladý muž, podle svého tvrzení zdravý a nepatří tak do rizikové skupiny obyvatel zejm. ohrožených nemocí COVID 19. O faktické neuskutečnitelnosti dublinského transferu do Rumunska či Řecka ve lhůtě šesti měsíců od akceptace žádosti nebo od vydání konečného rozhodnutí o oprávněném prostředku nebo o přezkumu, pokud má podle čl. 27 odst. 3 odkladný účinek (čl. 29 odst. 1 nařízení Dublin III) nesvědčí v tomto případě žádné konkrétní indicie. Konec konců o připravenosti Rumunska převzít žalobce svědčí i jeho akceptace, která byla doručena žalované po vydání napadeného rozhodnutí.
45. Obdobně ani citované doporučení UNHCR (*Praktická doporučení a osvědčená praxe pro řešení otázek ochrany v kontextu pandemie nemoci COVID-19*) neznamená pro členské státy zákaz dublinských transferů, ale jen doporučení pro vytvoření a zajištění specifických podmínek, za nichž mají být přemístění realizována.

46. Krajský soud tedy nesouhlasí s tvrzením žalobce, že za prokázaných okolností při rozhodování o prodloužení zajištění by správní orgán měl a priori vycházet z toho, že zajištění nepovede k cíli, neboť cizince nebude možno předat ve lhůtách stanovených dublinským nařízením. Skutečnosti, které mohou vytvořit překážku v přemístění žalobce, nelze v situaci, kdy běží dublinské řízení a je očekávána akceptace přijetí cizince zpět oslovenými členskými státy, ze žádných objektivních okolností předvídat. Princip potenciality naplnění účelu zajištění se tedy projevuje v pravděpodobnostním úsudku správního orgánu vzhledem k podmínkám fungování dublinských transferů. Pouze prima facie zřejmá nepravděpodobnost realizace účelu zajištění má za následek nesplnění zákonných podmínek pro aplikaci tohoto institutu.
47. Taková situace však v předmětné věci nenastala, neboť žalovaná si ještě před vydáním napadeného rozhodnutí opatřila vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 2. 4. 2020 jako kompetentního orgánu k otázce, zda bude se žalobcem zahájeno dublinské řízení o přijetí zpět. Zároveň ve lhůtě jednoho měsíce (čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III) Ministerstvo vnitra (OAMP) požádalo Rumunsko o souhlas s přemístěním žalobce a zpravilo o tom žalovanou oznámením ze dne 20. 4. 2020. Tím podle názoru krajského soudu v této fázi splnila svou povinnost zvážit účel prodloužení zajištění a jeho potenciální uskutečnitelnost. Nebylo však jejím úkolem dále predikovat, co se v průběhu dublinského řízení přesně stane.
48. Pokud žalobce vztahoval nosné důvody argumentace v prvním žalobním bodě též k otázce stanovení doby prodloužení zajištění, rovněž s ním nelze souhlasit. Jak plyne z ustáleného výkladu čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III správními soudy (viz zejm. rozsudek NSS ze dne 19. 2. 2015, č.j. 7 Azs 11/2015 - 36, přístupný na www.nssoud.cz), nelze v první fázi zajištění cizince za účelem jeho předání do příslušného členského státu stanovit lhůtu delší než jeden měsíc, čemuž žalovaná dostala (viz k tomu závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 5. 2020, č.j. 33 A 23/2020-47). Další fáze prodloužení zajištění je odvislá od toho, která ze skutečností předvídaných v citovaném ustanovení nařízení Dublin III nastane, přičemž nařízení Dublin III. neobsahuje výslovnou úpravu jednotlivých úseků doby zajištění cizince za účelem předání do příslušného členského státu EU. Umožňuje tím jednak prosazení aplikace pravidel vnitrostátního práva, pokud nekolidují s účelem regulace tohoto nařízení, a jednak zohlednění individuálních okolností případu.
49. Žalovaná rozhodovala napadeným rozhodnutím za situace, kdy bylo zahájeno dne 20. 4. 2020 dublinské řízení ve vztahu k Rumunsku. Žalovaná postupovala tak, že stanovila délku prodloužení doby zajištění od konce předchozího (prvotního zajištění) na 40 dnů. Tato lhůta koresponduje se lhůtou šesti týdnů, kterou má podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3 téhož nařízení. Tuto lhůtu lze zároveň s relevantní judikaturou v této fázi třeba považovat za nepřekročitelnou mez, přes kterou nemůže členský stát při zajištění cizince zajít. Krajský soud má za to, že délka doby zajištění byla určena zákonně a vzhledem k okolnostem případu i přiměřeně. Podpůrně krajský soud poukazuje na závěry rozsudku Soudního dvora EU ve věci Mohammad Khir Amayry v. Migrationsverket (věc C-60/16), v níž SDEU dovodil, že šestitýdenní lhůtu lze chápat jako účinný mantinel pro realizace zajištění cizince i v případech,

nenastanou-li skutečnosti uvedené v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. V určení délky doby zajištění krajský soud nespatřuje žádné pochybení a má za to, že byla v napadeném rozhodnutí i přezkoumatelně zdůvodněna. To však nic nemění na tom, že pokud by došlo k výslovné neakceptaci ze strany oslovených členských států, situace stran dalšího zajištění žalobce by se zásadně změnila a žalovaná by na to musela adekvátně reagovat. Je povinností žalované po celou dobu zajištění zkoumat, zda podmínky pro jeho realizaci trvají.

50. Ke **druhému žalobnímu bodu** uvádí krajský soud následující argumentaci. Žalobce namítá, že žalovaná nezohlednila systémové nedostatky v Rumunsku z hlediska závazných standardů SEAS. Žalobce namítá, že žalovaná nepostupovala dle čl. 3 odst. 2, druhého pododstavce Dublinského nařízení, když neposoudila faktickou situaci v Rumunsku. K tomu krajský soud uvádí, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu založeno na poměrně srozumitelné i podrobném zdůvodnění, jakým způsobem žalovaná hodnotila otázku systémových nedostatků v Rumunsku. Úvaha žalované rozhodně není nepřezkoumatelná a opírá se o podklady založené ve správním spisu.
51. Argumentace systémovými nedostatky v jiném členském státě tak může připadat v úvahu pouze tehdy, musí-li být zajišťujícímu orgánu zřejmé, že předání cizince do tohoto členského státu by bylo v rozporu s lidskoprávními standardy sdílenými všemi členskými státy Evropské unie (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2017, čj. 1 Azs 96/2017-87, rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 4. 2018, čj. 4 Azs 73/2017-29, rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2018, čj. 4 Azs 141/2018-21).
52. Pokud žalobce namítal, jakým způsobem žalovaná pracovala se zdroji pro své posouzení otázky existence systémových nedostatků v Rumunsku, krajský soud je toho názoru, že žalovaná poměrně jasně označila podklady pro svou úvahu. Nedostatky v hodnocení těchto podkladů (tzn. vysvětlení jednotlivých dílčích závěrů plynoucích z jednotlivých citovaných zpráv) sice lze spatřovat, ovšem žalovaná je překryla souhrnným konstatováním, že z uvedených podkladů neplynou poznatky, které by zavdávaly důvod k závěru o existenci systémových nedostatků v rumunském azylovém systému. Žalovaná poměrně podrobně vysvětlila argumentaci statistickými údaji o vytíženosti azylového systému Rumunska v posledních letech, přičemž její úvahu per argumentum a maiori ad minus (poměřováno k množství migrantů v letech 2015 až 2016 a nyní) lze považovat za rozumnou a logickou.
53. Žalobce sám navíc připustil, že Rumunsko má „dobrá čísla“, tudíž v současné době nelze dovodit, že by jeho azylový systém byl zásadně přetížený. Z hlediska argumentace předpovídající další nepříznivý vývoj nelze požadovat po žalované, aby se v tomto kontextu v rozhodnutí o zajištění problémem systémových nedostatků zabývala, neboť rozhodující je pro ni skutkový stav zjištěný k datu vydání rozhodnutí. Základní informace k rumunskému azylovému systému jsou obsaženy ve zprávě Ministerstva vnitra ČR ze dne 2. 9. 2019, která podrobně popisuje fungování rumunského azylového systému a lze ji považovat i za poměrně aktuální. Tato zpráva je založena ve správním spisu a v kostce referuje o přijímacích podmínkách v Rumunsku, počtech žadatelů a kapacitách ubytovacích zařízení, pravidlech vedení azylového řízení a v neposlední řadě o dublinském řízení. Vychází mj. také ze zprávy AIDA Country Report Romania z letošního roku.

54. Ani žalobcem namítané nedostatky v hygieně a ubytování v azylových střediscích nevypovídají podle krajského soudu o existenci závažných systémových nedostatků v rumunském azylovém systému, ani o přetíženosti tamějších uprchlických ubytovacích kapacit. Stran dokumentovaných kritizovaných podmínek lze poukázat na hodnocení Nejvyššího správního soudu obsažené v již citovaném rozsudku ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, které vyznívá tak, že „rumunský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Tyto nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem pokládat ve světle výše uvedené judikatury Soudního dvora EU za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského či ponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu.“
55. Totéž hodnocení lze vztáhnout k většině žalobcem vytýkaných problémů, k nimž má v Rumunsku docházet, tedy především údajné chyby v tlumočení v pohraničních centrech, právo na právní pomoc (které i podle této zprávy v nezbytném rozsahu zajištěno je) a využívání benefitů sociální pomoci či integračních programů pro cizince. Krajský soud ve vztahu k Rumunsku uzavírá, že v současné době nejsou důvodné pochybnosti o tom, že by měly v tomto členském státě existovat tzv. systémové nedostatky v azylovém systému (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č.j. 4 Azs 73/2017-29, dále také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2020, č.j. 4 Azs 248/2019 – 65, přístupné na www.nssoud.cz)
56. Nicméně krajský soud (a to opakovaně) ve své judikatuře hájí stanovisko, že na žalovanou nelze přesouvat důkazní břemeno ohledně jednoznačného prokázání neexistence systémových nedostatků v příslušném členském státě EU, kam má být cizinec předán (viz k tomu kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, přístupný na www.nssoud.cz). Uvedený nedostatek by znamenal zásadní vadu rozhodnutí o předání cizince a určení příslušného členského státu EU v dublinském řízení, avšak nikoliv v „jednoukonovém“ řízení o zajištění cizince, kde funguje snížený důkazní standard, přičemž cizinec nemá žádnou možnost se k podkladům rozhodnutí vyjádřit či navrhopat jejich doplnění.
57. V souhrnu k otázce vyhodnocení systémových nedostatků tedy krajský soud uvádí, že závěry žalované jsou přiměřeně podloženy citovanými zprávami, jejichž podrobnost odpovídá účelu posuzování těchto skutečností v řízení o zajištění. Tyto závěry jsou rovněž v souladu s relevantní a poměrně nedávnou judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to zejména rozsudky ze dne 21. 3. 2018, č.j. 2 Azs 33/2018 - 25, a dále ze dne 11. 9. 2018 č.j. 4 Azs 141/2018-21, přístupné na www.nssoud.cz. Žalobce sám pak při podání vysvětlení netvrdil, že by se stal obětí nelidského zacházení či extrémně špatných podmínek v Rumunsku.
58. Ke **třetímu žalobnímu bodu**, v němž žalobce namítl procesní nedostatky v postupu žalované ohledně zjišťování podmínek pro uplatnění mírnějších opatření, tedy tzv. zvláštních opatření (§123b ZPC) krajský soud uvádí následující.
59. Podle názoru krajského soudu žalovaná odůvodnila srozumitelně, náležitě a dostatečně, proč ani ve fázi prodloužení zajištění nebylo možné v případě žalobce

sáhnout k mírnějšímu opatření (§123b ZPC), než je zajištění žalobce. Poukázala přitom na omezené množství finančních prostředků žalobce, které je doloženo ve správním spisu a které by rozhodně na delší pobyt žalobce na svobodě nedostačovalo.

60. Žalobce pak při podání vysvětlení sám neuvedl žádné indicie v tom směru, že by mu mohl finanční prostředky k zajištění obživy někdo zajistit. Historie pohybu žalobce od překročení hranic schengenského prostoru a jeho neochota setrvat na území ČR (na jejíž území žalobce vkročil jako tranzitující cizinec v podstatě omylem, když utekl z kamionu na čerpací stanici) je dostatečně doložena ve správním spisu a zdůvodňuje logicky a přezkoumatelně úvahu žalované o nezbytnosti užití institutu zajištění za účelem předání cizince do příslušného členského státu EU.
61. Žalobce vyjádřil jednoznačně své odhodlání cestovat do Rakouska a neochotu se vrátit do Rumunska, což je důležitá indicie k závěru, že by se dobrovolně nepodvolil přemístění do těchto členských států EU. Na nezbytnosti jeho zajištění nemění nic ani případný diskomfort v zařízení pro zajištění cizinců způsobený společenskou izolací způsobenou neznalostí jiných jazyků.
62. Žalobce vyjádřil jednoznačně své odhodlání cestovat do Rakouska a neochotu se vrátit do Rumunska, což je důležitá indicie k závěru, že by se dobrovolně nepodvolil přemístění do tohoto členského státu EU. Na nezbytnosti jeho zajištění nemění nic ani případný diskomfort v zařízení pro zajištění cizinců způsobený společenskou izolací způsobenou neznalostí jiných jazyků. Kolize ochrany osobní svobody cizince a veřejného zájmu na dodržování pravidel vstupu a pobytu cizinců na území Evropské unie je třeba v každém případě vyvažovat, nicméně v této věci nejsou žádné důvody pro upřednostnění osobní svobody žalobce, neboť lze s pravděpodobností hraničící s jistotou usuzovat, že jeho propuštění na svobodu by zmařilo účel dublinského řízení.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

63. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
64. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

pokračování
V Brně dne 28. května 2020

14

32 A 32/2020

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.